

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2016

Marking Scheme

Czech

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

Část 1

[30 bodů]

1. Vysvětlete vlastními slovy: [5 bodů]

- a) klišé - zautomatizovaný nebo otřelý slovní obrat; cokoli, co se stalo všedním, otřelým či nezajímavým proto, že je toho nadužíváno.
- b) ingredience - přísada, součást, příměs.
- c) „chytrý dvojsmysl“ - obyčejně vtipná hra se slovy, založená na významové záměně slov stejného znění, v tomto smyslu by neměla být trapná a hloupá.
- d) „pustit se do křížku“ - začít s někým konflikt, spor, případně diskusi.
- e) „půjde s kůží na trh“ - zkusit prosadit něco, o čem je většina přesvědčena, že je to nereálné; riskovat.

2. Vysvětlete na základě textu, co podle režiséra Zelenky musí obsahovat správná pohádka, a co tím má na mysli. [5 bodů]

Režisér Zelenka tvrdí, že správná česká pohádka by měla obsahovat písničku, kytičku a babičku. Písnička znamená dobrou náladu, kytička zastupuje typickou českou poetičnost a babička je symbolem moudrého ponaučení a lidové moudrosti. Pohádka musí mít srozumitelný děj, jasně definované dobro a zlo, nesmí chybět humor a láska.

3. Popište na základě textu typický český humor, který je možné najít v pohádkách? [5 bodů]

Pohádka by neměla být vážná, humor není tzv. na sílu, není ani příliš přehytralý a intelektuální. Měl by být tak trochu naivní. Také by měl obsahovat nějaký dvojsmysl, ale ne hloupý. V pohádce by některé vtipy měly mířit na děti, některé na dospělé, aby pohádka byla pro celou rodinu.

4. Vysvětlete na základě textu názor režiséra Trošky, že s „originalitou se v pohádkovém žánru příliš uspět nedá“. [5 bodů]

Všechna základní témata v pohádkách už byla vyčerpána, nedá se najít prakticky žádný nový motiv. Je proto potřeba ty staré motivy originálně zpracovat, zejména vizuálně. To ale neznamená, že příběh by neměl být zajímavý. Pohádka by měla být klasická, výpravná, s krásnou princeznou, s krásnou hudbou, odehrávající se v krásném prostředí. Divák sice očekává nové pohádky, ale přesto tíhne ke klasickým motivům, které jsou nově, moderně a kvalitně zpracované. Prakticky neexistuje prostor pro experimenty.

5. Vysvětlete na základě textu a vlastními slovy, proč pohádka „Tři oříšky pro Popelku“ zůstává tak populární. [5 bodů]

Pohádka je velmi oblíbená napříč generacemi, podle ní se poměřují všechny ostatní pohádky. Tři oříšky jsou pohádka pro všechny, své si tam najdou děti, rodiče i prarodiče. Pohádka se jakkoliv nepodbízí, není ušišlaná nebo přeslazená, má jednoduchý příběh, krásné hlavní hrdiny. Pohádce pomohlo i to, že se netradičně odehrává v zimě a na sněhu, což z ní udělalo celoevropskou vánoční pohádku. Popelka je v některých zemích vnímána jako revolucionářka, Popelka je originální a netradiční, hrdinka, která nečeká pasivně v koutě, ale svého prince se snaží i vybojovat sama. V pohádce také chybí jakékoliv narážky na aktuální politické nebo společenské dění, tím pohádka neztrácí svoji platnost a mohou se na ni dívat i další generace, aniž by pro ně ztratila na srozumitelnosti.

6. „Pohádka prostě není žádné Teletubbies.“ (odst. 9) – vyjádřete vlastní názor na toto tvrzení. [5 bodů]

Úkolem je vlastními slovy vysvětlit, proč nelze klasickou pohádku považovat za „Teletubbies“, případně lze polemizovat, pokud někdo nevidí žádný rozdíl. Jakýkoliv názor je ale potřeba vlastními slovy zdůvodnit. Vlastní vysvětlení: vlastními slovy, bez opsání frází z textu.

Poznámka: V částech 2 a 3 jsou odpovědi posuzovány podle následujících kritérií:

1. Srozumitelný záměr – uchazeč rozumí otázce a ví, jak začít s odpovědí – 30 %.
2. Souvislost odpovědi – uchazeč užívá odpovídající a vhodnou slovní zásobu, styl odpovědi je jasně strukturovaný a cílevědomý – 30 %.
3. Efektivita jazyka – uchazeč je schopen komunikovat v jazyce jasně a plynule – 30%.
4. Pravidla: gramatika, pravopis – 10 %.

Část 2

[30 bodů]

Napište komentář o 100-150 slovech, ve kterém na základě textu vysvětlíte, jak musí přemýšlet režisér úspěšné pohádky.

Kompilace názorů čtyř úspěšných režisérů, každý z nich má vlastní recept, co musí úspěšná pohádka obsahovat, např. musí brát v úvahu cílovou skupinu, tedy děti i rodiče, výpravnost pohádky, jestli chce natočit komickou pohádku nebo vážnou apod.

Vlastními slovy, bez opsání frází z textu.

Část 3

[40 bodů]

Napište esej (minimum 300 slov) na jedno z následujících témat:

1. Jestliže chcete, aby vaše děti byly chytré, čtěte jim pohádky. (Albert Einstein)
2. Svět může být pořádně zlé místo, jestliže nebudeme společně pracovat na tom, aby byl více spravedlivý, více demokratický a více udržitelný.

(Fintan O'Toole: *The Irish Times*, 22.02.2016)

Jasně psaná kompozice, odpovídající tématu, se souvisle organizovanými myšlenkami, srozumitelným záměrem a rozumným vyjadřováním.

